

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

1

לפני:

כב' השופטת הדס יהלום, סגנית נשיאה

נציג ציבור (עובדים) גב' עליזה הרפז

התובע

עו"ד אילן גבע
ע"י ב"כ: עו"ד אסנת ברקת

-

הנתבע

עו"ד יגאל מזרחי

2

3

פסק דין

4

1. התובע הועסק כמתמחה במשרד עורכי דין בבעלות הנתבע, במשך חמישה חודשים ופוטר.

6

7

2. התובע הגיש תביעה כנגד הנתבע בתיק ס"ע 29742-03-15, לתשלום זכויות שונות הנובעות מתקופת ההעסקה ומפיטוריו.

9

הנתבע הגיש תביעה שכנגד, במסגרתה עתר לפיצוי מכח חוק לשון הרע. כמו כן טען לחוב של התובע כלפיו בגין שכר טרחה וטענות נוספות.

11

12

3. התובע הגיש תביעה נוספת בתיק ס"ע 1575-09-15, במסגרתה עתר לפיצוי מכח חוק לשון הרע.

14

15

4. הדיון בתביעות אוחד והתברר בפנינו.

16

17

5. במסגרת ההליך המאוחד, העידו בפנינו בעלי הדין עצמם.

18

מטעם הנתבע העידו בנוסף הגב' רחל סופר, הגב' עופרי זומר מורגנשטיין ועו"ד הדר רז.

19

20

לאחר שמיעת העדויות, הוגשו סיכומי הצדדים בכתב.

21

22

23

24

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 אלה העובדות העולות מחומר הראיות : 6.
- 2
- 3 א. הנתבע בעלים של משד עורכי דין.
- 4
- 5 ב. התובע הועסק כמתמחה במשרד מיום 1.9.14.
- 6
- 7 ג. ביום 8.2.15 התקיימה שיחה בין התובע לנתבע, שעניינה חוסר שביעות
- 8 רצון של הנתבע מהתנהלותו של התובע, בעניין הגשת בקשה דחופה לצו
- 9 מניעה בבית המשפט לעניינים מקומיים.
- 10
- 11 ד. באותו יום, הנתבע הודיע לתובע על פיטוריו.
- 12
- 13 ה. ביום 9.2.15 התנהל ויכוח בין התובע לנתבע, בין היתר בעניין רישומי
- 14 שעות העבודה שערך התובע. תוך כדי ויכוח השליך התובע לאשפה
- 15 רישומי נוכחות שערך בכתב ידו. בהמשך התבקש התובע לעזוב את מקום
- 16 העבודה ולהשיב לנתבע את מפתחות המשרד.
- 17
- 18 ו. ביום 19.2.15 התחיל התובע את התמחותו במשרד עו"ד בראש איתן,
- 19 אשר נתן שירותים משפטיים לעיריית יבנה.
- 20
- 21 ז. בסוף חודש פברואר פנה התובע בשאלה בפורום עו"ד צעירים, מתמחים
- 22 וסטודנטים של לשכת עורכי הדין, בנוסח הבא :
- 23
- 24 **"שאלה מתחום דיני העבודה והתמחות במשפטים**
- 25 **חבר שלי התקבל להתמחות במשרד עורכי דין לפני כחצי שנה. הוא עבד**
- 26 **כמתמחה במשרד עד ליום 8/2, יום בו בעקבות חילופי דברים קשים בין**
- 27 **המאמן למתמחה, נתן המאמן למתמחה הודעה של 30 יום לפני פיטורין**
- 28 **(כפי שכללי הלשכה דורשים), כאשר למחרת היום המאמן לקח ממנו**
- 29 **את המפתחות, ושלח אותו הביתה, על מנת שלא יחזור יותר.**
- 30 **במשך כל תקופת ההתמחות, אותו מתמחה עבר התעללויות מילוליות**
- 31 **ורגשיות.**
- 32 **מדובר באמירות כמו "אין לך שכל, בגלל זה לא תהיה אף פעם עורך**
- 33 **דין", "אני אשבור לך את הראש", "אני אזרוק אליך משהו" וכו'.**
- 34 **פעמיים לפחות ללא שום סיבה נראית לעין המאמן התפרץ בצעקות**
- 35 **כלפי אותו מתמחה, והעיף אותו מהחדר, והודיע לו שהוא מפוטר.**
- 36 **בקיצור, המתמחה עבר השפלות ביום יום, עד לפיטורין עצמם.**
- 37 **יצוין כי המתמחה הוא לא היחיד שחוהה התנהגות כזאת מצד המאמן,**
- 38 **למעשה כל העובדים המשרד חווים התעללויות מעין אלה כדבר**

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 שבשגרה. המשרד מנוהל על ידי המאמן בצעקות, ובחוסר אמון מוחלט
2 מציגו כלפי העובדים.
3 בנוסף, ההיסטוריה של עוה"ד כמאמן שזורה במתמחים שפוטרו או
4 התפטרו. בתוך תקופת התמחותו עבדה במשרד מתמחה נוספת מחודש
5 11/2014. היא פוטרה ב- 01/2015 לאחר שביקשה מהמאמן "לא לצעוק
6 עליה".
7 לפני תחילת התמחותו עבדה במשרד מתמחה אחרת אשר התפטרה
8 כחודש לאחר שהחלה את ההתמחות.
9 המתמחה אשר עבד לפנייה שם (ואשר חזר למשרד כעו"ד לאחר
10 ההתמחות) פוטר או התפטר 10 פעמים במהלך ההתמחות שלו.
11 אשמח לתשובות קצרות בסגנון כן/לא לשני העניינים הבאים:
12
13 1. בבית הדין לעבודה
14 - האם מתמחה זכאי לשימוע ולמכתב פיטורין מראש, לפי חוקי
15 העבודה, או שחוקים אלה לא חלים על מתמחים?
16 - האם ניתן לדרוש פיצוי על יחס משפיל, ועל פיטורין ללא עילה?
17 - האם הוא יוכל לדרוש שעות נוספות למרות שלא נערך רישום מדויק
18 של שעות?
19 2. בלשכת עורכי הדין
20 - למי בדיוק מגישים את התלונה?
21 - האם הלשכה מתייחסת לתלונות על התעללות במתמחים וכיצד?
22 חברי ישמח לייעוץ מעו"ד בדיני עבודה."
23
24 ח. ביום 1.3.15 הגיע התובע למשרדו של הנתבע ונפגש שם עם עו"ד רז. עו"ד
25 רז ביקש להחתים את התובע על מסמך היעדר תביעות והתובע סירב
26 לחתום.
27
28 ט. ביום 1.3.15 הגיש הנתבע תלונה כנגד התובע, לוועדת האתיקה של לשכת
29 עורכי הדין, בעניין הפוסט שפרסם התובע בפורום עורכי הדין.
30
31 י. ביום 16.3.15 הגיש התובע כנגד הנתבע תלונה לוועדת האתיקה של לשכת
32 עורכי הדין, שעניינה הפרות נטענות של חוקי העבודה, יחס משפיל מצד
33 הנתבע והליך הפיטורים של התובע.
34
35 יא. בהמשך לתלונת התובע לוועדת האתיקה מיום 16.3.15, הגישה ועדת
36 האתיקה הארצית בחודש 3/16 קובלנה כנגד הנתבע, בה הואשם ב"יחס
37 בלתי חבריי" עבירה על פי סעיף 26 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה
38 מקצועית), תשמ"ו – 1986, התנהגות בלתי הולמת, על פי סעיף 61(3)

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

1 לחוק לשכת עורכי הדין ופגיעה בכבוד המקצוע, עבירה על פי סעיף 53
2 לחוק לשכת עורכי הדין (נספח 3 לתצהיר התובע).
3
4 יב. ביום 25.3.15 פנה התובע אל מנהל ההסדרה והאכיפה במשרד הכלכלה,
5 בתלונה כנגד הנתבע.
6 לאחר בדיקה שנערכה, נמצאו ממצאים. לגבי חלק מסעיפי התלונה
7 נשלחו לנתבע התראות מנהליות והוטל עיצום כספי.
8 לגבי חלק מהסעיפים נקבע כי אין הפרה.
9 ערר שהגיש הנתבע בפני ממונה עיצומים, נדחה. הנתבע הגיש ערר נוסף
10 לוועדת ערר על פי החוק להגברת האכיפה. הצדדים לא הודיעו האם
11 התקבלה החלטה בנושא זה.

12
13 יג. ביום 21.5.15 שלח הנתבע מכתב ליועצת המשפטית של עיריית יבנה,
14 בעניינו של התובע. וכך כתב:

15
16 "הנדון: פנייה אישית למניעת אי נעימות.
17 בעניין מר אילן גבע, ת.ז. XXXXXX

18
19 הריני פונה אליכם בנדון כדלקמן:

- 20
21 1. פנייה זו נעשית אליכם, מתוך רצון טוב, ובמטרה למנוע מכם אי
22 נעימות ו/או מצב בו ייגרם לכם נזק כתוצאה מהעסקתו של מר
23 גבע אילן (להלן: "מר גבע") אשר הועסק בעבר במשרדי וגרם לי
24 ולמשרדי לנזקים כבדים ואי נעימות ואף סכנה ממשית ללקוחות
25 המשרד, כפי שאפרט במכתבי זה.
26 2. בפתח הדברים ברצוני להבהיר כי מכתבי זה קשור גם לענייני
27 האישי, אך הוא מופנה אליכם משום שיש בו היבט ציבורי בשל
28 הנזק ואי הנעימות אשר יכולים להגרם לכם מאחר וקיימת
29 וודאות כמעט מוכחת, שבעתיד בקרוב מר גבע, העובד אצלכם
30 כמתמחה במחלקה המשפטית ו/או מועסק כמתמחה במשרד
31 עורכי הדין המעניק לכם שירותים משפטיים, יפגע גם בכם
32 ועיריית יבנה תאלץ לבזבז כספי ציבור רבים בהגנה כנגד
33 ההתקפות המשפטיות שהוא ייזום כנגד העירייה ואשר הוא
34 מתכנן כנגדכם יום ולילה, כפי שהוא נוהג בדרך קבע, להגיש
35 תביעות כנגד המעסיקים אותו.
36 מר גבע הגיש בעבר תביעות כנגד החברה, בה עבד מעל 20 שנה
37 (חברת אמדוקס), עוד בטרם החל לעבוד במשרדי וגם הגיש
38 כנגדי תביעה הזויה וחסרת בסיס, לרבות תלונות בכל מקום

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 אפשרי (לרבות פניות שקריות לרשויות האכיפה הממשלתיות –
2 נגישה).
- 3 כאשר התמחה במשרדי, הסתיר מר גבע את העובדה שעבד
4 במקביל במקום עבודה נוסף, תוך חריגה חמורה מכללי האתיקה
5 של לשכת עורכי הדין, והוא אף הגיש תביעה כנגד אשתו
6 להפחתת מזונות, תוך שהוא משתמש בכל אמצעי העזר
7 שבמשרדי, ללא ידיעתי וללא הסכמתי.
8 חשוב לציין כי מר גבע מגיש תביעות קנטרניות וטורדניות, כנגד
9 כל אדם או מעסיק בכדי לפגוע בנתבעים אלה, על לא עוול בכפם,
10 כל זאת בכדי להטיל חיתתו על הסובבים אותו ממניעים אישיים
11 שאינם ברורים.
12 על מנת לספק את יצריו השונים הוא מקליט במקום עבודתו את
13 עמיתיו לעבודה...
14 ... מר גבע פנה אלי במטרה לקבל יעוץ בגינו הוא סירב ומסרב
15 לשלם לי שכר טרחה.
16 ... נאלצתי בלית ברירה לפטרו, עקב התנהלותו החמורה והבלתי
17 הולמת, מחדלים שביצע במהלך עבודתו, תוך חתירה תחת
18 סמכותי (מאמנו האישי), גרימת נזקים ללקוחות המשרד וכיוצא
19 באלה...
20 כנקמה, פועל מר גבע בצורה עבריינית, פונה לרשויות שונות
21 בפניות שקריות, מפיץ פרסומי לשון הרע כנגדי באמצעי מדיה
22 שונים, ולמעשה מנסה להשיג לעצמו פרסום וכספים בדרך של
23 סחיטה ואיומים תוך שהוא מאיים להפיץ סודות או עניינים
24 אישיים שבאו לידיעתו כתוצאה מעבודתו במשרדי באם לא אכנע
25 לכל תכתיביו ההזויים.
26 ... אני מרגיש חובה ציבורית ומוסרית לידע אתכם בדחיפות,
27 במספר דברים מהותיים שעשה עד כה ואשר הביאו לפנייתי
28 אליכם:
29 * איומים מצידו של מר גבע כנגדי.
30 * פניה לרשויות על מנת להטות ולהשפיע על תהליכים
31 המתנהלים בבית המשפט וכן על מנת לסחוט אותי...
32 * יצירת קשר עם מתמחים לשעבר במשרדי, על מנת לגרום
33 להם להעיד עדויות שקר כנגדי, כל זאת במטרה להטות
34 משפט.
35 * פרסום לשון הרע בפומבי, הפצת עניינים הנוגעים
36 למשרד ואופן פעולתו, לרבות שימוש במילה "יגאל
37 הנאצי" והכפשת שמי תוך שימוש במילה "בן זונה".
38 הפכתי ללעג ולקלס בעיני הבריות ...
39 ...
40 כפי שנודע לי מועסק אצלכם מר גבע כמתמחה במשרדו של עורך
41 דין, אשר נותן לכם שירותים משפטיים ומן הראוי שמכתבי זה
42 יועבר לעיונו של מאמנו הנוכחי, על מנת שיוכל לכלכל מעשיו
43 בהתאם.
44 ... הריני מצרף אליכם תלונה, שהגיש מר גבע למשרד
45 הכלכלה... תלונה זו צפויה להיות מנת חלקכם ... וברצוני
46 להתריע בפניכם, טרם תגיעו למצב זה...

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 תשומת לבכם מופנית לכך, כי תלונתי בוועדת המתמחים בלשכת
2 עורכי הדין, עומדת להתברר בימים הקרובים, ואז יוחלט כנראה,
3 להפסיק את התמחותו של מר גבע, בשל עבירות אתיות חמורות.
4 אשמח ליתן לכם הערות והבהרות ככל שאדרש, על מנת לסייע
5 בידכם להימנע ממצב בו תהיו חשופים לתביעות, מצד גיס
6 חמישי, המועסק ומטופח על ידכם".
7
8
9 7. נדון להלן ברכיבי התביעה והתביעה שכנגד בתיקים המאוחדים, אף כי לא לפי
10 סדר הופעתם.
11
12 8. נפתח בתביעות על פי חוק איסור לשון הרע שהגישו הצדדים, אחד כנגד השני.
13
14 9. תביעת התובע בעניין לשון הרע
15 בכתב התביעה טען התובע לשלושה מקרים שבהם לטענתו, ביצע הנתבע הפרת
16 חוק איסור לשון הרע כלפיו.
17 במסגרת הסיכומים התייחס לשני מקרים בלבד:
18 א. תלונה שהגיש הנתבע נגדו, לוועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין.
19 ב. מכתב הנתבע ליועצת המשפטית בעיריית יבנה (שתוכנו הובא לעיל).
20
21 10. תביעת הנתבע בעניין לשון הרע
22 הנתבע מצדו טען כי התובע פרסם לשון הרע נגדו, בשמונה מקרים:
23 א. פרסום פוסט (שתוכנו הובא לעיל) בחמישה פורומים של עורכי דין.
24 ב. כינוי הנתבע בשמות גנאי בשני מקרים.
25 ג. הודעת דואר אלקטרוני ששלח התובע למשרדו של הנתבע ואשר נחשפו
26 אליה עובדים נוספים.
27
28 11. איסור לשון הרע - רקע משפטי
29 על פי סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע תשכ"ה-1965 "לשון הרע" הוא דבר
30 שפרסומו עלול:
31 "(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרם לשנאה, לבוז או ללעג
32 מצדם;
33 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
34 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו,
35 במשלח ידו או במקצועו;
36 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו
37 המינית או מוגבלותו".

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1
- 2 על מנת לקבוע כי מדובר בלשון הרע, אין צורך להשתכנע שנגרמה השפלה או
- 3 ביזיון לתובע. די בכך שיקבע כי הפרסום עלול היה להביא לתוצאה כזו.
- 4 ע"ע (ארצי) 46548-09-12 לירן אבידן נ' פלאפון תקשורת ואח', מיום 31.3.15.
- 5
- 6 באשר לאופן הפרסום נקבע בסעיף 2 לחוק:
- 7 "א) פרסום, לעניין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור,
- 8 דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.
- 9 ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות:
- 10 (1) אם הייתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או
- 11 לאדם אחר זולת הנפגע;
- 12 (2) אם הייתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם
- 13 זולת הנפגע."
- 14
- 15 בסעיף 3 לחוק נקבע:
- 16 "אין נפקא מינה אם לשון הרע הובעה במישרין ובשלמות, או אם היא
- 17 והתייחסותה לאדם הטוען שנפגע בה משתמעות מן הפרסום או מנסיבות
- 18 חיצוניות, או מקצתן מזה ומקצתן מזה."
- 19
- 20 בסעיפים 14-16 לחוק מפורטות הגנות אשר בהתקיימן יקבע שאין מדובר בלשון
- 21 הרע המזכה בפיצוי.
- 22
- 23 בסעיף 14 לחוק נקבע:
- 24
- 25 "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר
- 26 שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד
- 27 שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".
- 28
- 29 באשר למידת ההוכחה הנדרשת להוכחת "אמת בפרסום" נקבע:
- 30
- 31 "מידת ההוכחה הנדרשת לצורך הוכחת טענת אמת בפרסום, נלמדת ביחס
- 32 מתאים לרצינותו וחרिפותו של תוכן הפרסום".
- 33
- 34 ע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי, מיום 4.10.08.
- 35
- 36 באשר לשאלה האם קיים עניין ציבורי בפרסום נקבע כי מדובר בשאלה ערכית:
- 37 "הבוחנת האם קיים אינטרס חברתי המצדיק הכשרת פרסום פוגעני שיש בו
- 38 לשון הרע... שאלה זו מושפעת ממדיניות שיפוטית, ועניינה הוא נורמטיבי,
- 39 בעל מימד אובייקטיבי, הנבחן על רקע נסיבות המקרה".
- 40

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

עניין אבידן ועניין נודלמן הנ"ל.

16.

בסעיף 15 לחוק נקבע:

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:

(2) היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום;
(3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין אישי כשר".

(7) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגותו או אפיו של הנפגע בענין שבו הנאשם או הנתבע ממונה על הנפגע, מכוח דין או חוזה, והפרסום היה מוצדק על ידי היותו ממונה כאמור;
(8) הפרסום היה בהגשת תלונה על הנפגע בעניין שבו האדם אליו הוגשה התלונה ממונה על הנפגע, מכוח דין או חוזה, או תלונה שהוגשה לרשות המוסמכת לקבל תלונות על הנפגע או לחוב בעניין המשמש "נושא התלונה ...".

(9) ...
(10) הפרסום לא נעשה אלא כדי לגנות או להכחיש לשון הרע שפורסמה קודם לכן;

17.

לעניין שאלת תום הלב, בסעיף 16 לחוק נקבע:

"(א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב.

(ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום אחת מאלה:
(1) הדבר לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו.

(3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15".

18.

בעניין ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' איילון הרציקוביץ, פ"ד נח' (3) 558, נימנו ארבעת השלבים שעל פיהם, יש לבחון האם אמירה או התבטאות, מהווים לשון הרע.

הדברים אומצו בבית הדין לעבודה. בעניין אבידן נאמר:

"בחינת התקיימותה של לשון הרע נבחנת בארבעה שלבים – בשלב ראשון, יש לברור מהביטוי את המשמעות העולה ממנו לפי אמות המידה של האדם הסביר, היינו לפי מבחן אובייקטיבי, על פי הנסיבות ולשון הדברים.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 בשלב השני, יש לברר על פי תכלית החוק באם מדובר בביטוי המהווה לשון
2 הרע על פי סעיפים 1 ו- 2 לחוק.
3 בשלב השלישי, יש לברר האם עומדת למפרסם אחת או יותר מההגנות
4 המנויות בסעיפים 13 - 15 לחוק.
5 בשלב רביעי, יש לדון בשאלת הפיצויים המגיעים לנפגע..".
6
- 7 19. נבחן את טענות הצדדים בהתאם לפסיקה המובאת לעיל.
8
- 9 20. תביעת הנתבע נגד התובע - פוסט שפרסם התובע בפורום עורכי הדין
10
11 שמו של הנתבע אינו מופיע בפוסט.
12 במסגרת הפוסט, התובע התייחס לחבר שלו ש"התקבל להתמחות במשרד עורכי
13 דין".
14
15 לטענת הנתבע, הפרסום נעשה מחשבון הפייסבוק הפרטי של התובע, שבו
16 מופיעים שמו ותמונתו של התובע. עוד נטען כי בפרופיל של התובע אף נכתב היכן
17 הוא מועסק ולכן ניתן היה בבירור לזהות את הנפשות הפועלות ואת המעסיק
18 "המתעלל".
19 עוד נטען שהפוסט פורסם בחמישה מועדים שונים.
20
- 21 21. לטענת הנתבע, מדובר בפרסום שקרי ומכפיש אשר נועד להשפיל ולבזות את
22 הנתבע בפני הבריות ולסחוט ממנו כספים. עוד נטען כי הפרסום זכה לחשיפה
23 נרחבת ולתגובות, וכי בעקבות הפרסום פנו אל הנתבע מכרים וחברים ביחס
24 לפרסום.
25
- 26 22. התובע טען כי מדובר בשאלה שנשאלה באופן דיסקרטי, תוך הסתרת פרטים
27 מזהים של המשרד, זאת על מנת לברר את זכויותיו.
28 נטען כי השאלה נשאלה בשלושה פורומים בלבד וכי מחק את הפוסט לאחר
29 שעו"ד רז מסר שהנתבע נעלב ממנו.
30
- 31 התובע טען כי על הפרסום חלות ההגנות הקבועות בסעיפים 14, 15 (3) לחוק ו-
32 15 (7) לחוק.
33 עוד נטען כי הפוסט אינו עונה על הגדרת לשון הרע הקבועה בסעיפים 1 ו- 2
34 לחוק.
35

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

כך העידה:

- 1
2
3 ש"ש. את טוענת שהתנהגות של מר מזרחי מחבקת, תומכת, שמעת אותו צועק
4 על אילן או מתחמים אחרים?
5 ת. יותר מפעם אחת. גם אני צועקת על הילדים שלי אבל עדיין אני אוהבת
6 אותם.
7 ש. האם אם היית עובדת במשרד שהיו צועקים עליך היית מקבלת את זה
8 באהבה?
9 ת. אני מאמינה בעומק ליבי שגם כשהוא צועק הוא מתכוון לטוב. לפעמים
10 בפרץ של רוגז כן זה קורה להם, האגו.
11 ש. אז יכול להיות שזה לא התקבל בהבנה?
12 ת. אם זה בחור בן 20 ומשהו, אילן עבר משהו בחיים אבל הוא לא ממש
13 התרגש. הוא לא בכה לידי אבל לפעמים אמר לי שהוא נפגע.
14 ש. את אומרת שהוא כמעט בכה?
15 ת. לא, נפגע. הוא אדון עם הרבה אגו, אז לפעמים הוא נפגע, זה טבעי. אבל
16 הייתי מדברת איתו על זה ומרגיעה אותו שהוא מתכוון לטובתו. הוא בן
17 אדם נחמד בד"כ, לפעמים יש לו יציאות."
18
19
20 גב' מורגנשטיין שעבדה במשרד כמזכירה, העידה על הנתבע כי הוא:
21 "לא בן אדם רגוע".
22
23 26. מנגד, עו"ד רז הצהיר:
24 "עו"ד מזרחי מעולם לא השפיל את מר גבע, לא בפניו ולא בפני עובדים אחרים.
25 ...עו"ד מזרחי נוהג בכל עובדיו בכבוד, והמשרד הוא כמו משפחה ולעיתים,
26 כ"אבי המשפחה" הוא גם נוהג להעיר הערות בקול רם.
27 ידוע לי כי עו"ד מזרחי לוקה בשמיעתו, ומאז שנפגע במלחמת לבנון (בשנת
28 1982).
29
30
31 27. התובע אישר כי הנתבע עשה עבורו לעיתים מחוות מיוחדות כגון - נהג לתת לו
32 כסף מזומן לצורך נסיעה הביתה במונית. התובע אישר כי באחת הפעמים
33 כשנרטב מהגשם, הציע לו הנתבע לשלם עבור קניית בגדים חדשים.
34 בנוסף, התובע אישר שהנתבע סייע לו בנושא כתב התביעה שהגיש בבית המשפט
35 לענייני משפחה וזאת ב"כובעו כמאמן" ולא חייב אותו בשכר טרחה.
36
37 28. סיכומו של דבר, הוכח שהנתבע נהג להרים את קולו על עובדי המשרד ובכללם
38 על התובע.
39 ואולם, ולא הוכחו כל הטענות האחרות שהועלו על ידי התובע בפוסט.
40

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 בפוסט נטען להתייחסות בעייתית של הנתבע לכלל העובדים במשרד. 29
- 2 התובע הפנה למסמכים המעידים לטענתו, על תחלופה עובדים גבוהה במשרד.
- 3
- 4 גב' מורגשטיין אישרה בעדותה כי התפטרה וחזרה לעבודה לאחר חילוקי דעות
- 5 עם הנתבע וכי עו"ד רז פוטר "לחצי שעה והם חזרו להיות חברים טובים".
- 6
- 7 מאידך, רונית מזרחי ומורן אשר התמחתה אף היא במשרד, לא הובאו לעדות
- 8 על ידי אף אחד מהצדדים.
- 9
- 10 מסקנת האמור היא כי גם הטענה שכל העובדים במשרד חווים התעללויות כדבר
- 11 שבשגרה, לא הוכחה.
- 12
- 13 30. לאור מסקנותינו לעיל, הרי שלא חלה הגנת אמת בפרסום שבסעיף 14 לחוק.
- 14 על כן מתייתר הדיון בשאלה האם היה בפוסט עניין לציבור.
- 15
- 16 31. הגנת תום הלב – סעיף 15 לחוק
- 17 התובע טוען להגנה על פי סעיף 15(3) - כי הפרסום נעשה לשם הגנה על עניין אישי
- 18 כשר של הנאשם או של הנתבע, או של אדם שאליו הופנה הפרסום.
- 19 על מנת לזכות בהגנה זו, על התובע להוכיח התקיימות כל האלמנטים שבסעיף:
- 20 א. קיומו של עניין אישי כשר של המפרסם, של הנתבע או של האדם אליו
- 21 ממוען הפרסום.
- 22 ב. שהגנתו הצדיקה את עשיית הפרסום.
- 23 ג. כי תוכן הפרסום נועד להגן על אותו עניין.
- 24 ד. כי הפרסום הופנה רק לאותו ציבור רלבנטי וכי נעשה בתום לב.
- 25
- 26 אורי שנהר, דיני לשון הרע (1997), עמ' 294.
- 27
- 28 התובע טען כי היה לו אינטרס בפרסום, והוא – בקשה לקבלת יעוץ משפטי
- 29 מעמיתים למקצוע.
- 30 איננו מקבלות את טענתו של התובע בעניין זה. התובע יכול היה לפנות לחבריו,
- 31 אותם אלה שלטענתו סייעו לו לנסח את התביעה לבית המשפט לענייני משפחה.
- 32 התובע יכול היה לפנות באופן דיסקרטי ללשכת עורכי הדין (כפי שפנה בהמשך).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 התובע בחר לפנות במכתב פומבי, ביודעו שאין כל קושי לאתר את הכותב
2 ובעקבות זאת את המאמן שלו.
3 מכל מקום, פרסום הפוסט באופן שבו נעשה, תוך פניה לציבור רחב של קוראים,
4 כולם חברים למקצוע, חרג מעל ומעבר לכל פרופורציה מתחום הסביר.
5
6 מסקנת האמור היא כי הפרסום נעשה שלא בתום לב ועקב מחלוקת אישית של
7 התובע מול הנתבע. על כן, לא חלה ההגנה הקבועה בסעיף 15 (3).
8
9 32. עוד הפנה התובע להגנה הקבועה בסעיף 15(7) לחוק שעניינה הבעת דעה על הנפגע
10 בעניין שבו מבצע הפרסום ממונה על הנפגע.
11 הגנה זו אינה רלבנטית למקרה שבפנינו שכן התובע לא היה ממונה על הנתבע,
12 אלא להיפך.
13
14 33. בהתאם לשלבים שנקבעו בעניין אבידן, מצאנו שעל פי מבחן אובייקטיבי,
15 הדברים שפרסם התובע בפוסט האמור, הינם בגדר לשון הרע כהגדרת המונח
16 בחוק.
17 עוד אנו קובעות כי לא עומדות לתובע ההגנות הקבועות בחוק.
18
19 34. נדון כעת בשאלת הפיצוי הכספי.
20 בית הדין הארצי התייחס לקביעת שיעור הנזק בעניין אבידן, באמרו:
21
22 "סעיף 7א' לחוק קובע את שיעור הפיצוי ללא הוכחת נזק, ואף קובע שיעור
23 מוגדל ככל שמוכח כי הנתבע פרסם את הדברים "בכוונה לפגוע". אשר לשיעור
24 הפיצוי נקבע בפסיקה, כי "בפסיקת פיצויים בגין לשון הרע יתחשב בית
25 המשפט, בין היתר, בהיקף הפגיעה, במעמדו של הניזוק בקהילתו, בהשפלה
26 שסבל, בכאב והסבל שהיו מנת חלקו, ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד.
27 הבחינה היא אינדיווידואלית... בכל מקרה יש להתחשב בטיב הפרסום,
28 בהיקפו, באמינותו, במידת פגיעתו, ובהתנהגות הצדדים... עוד הבהר בפסיקה
29 כי תכליות הפיצוי על פגיעת לשון הרע כוללות הן את השבת המצב לקדמותו
30 (המטרה התרופתית); הן סנקציה כלפי המעוול (המטרה העונשית); והן
31 העברת מסר חינוכי מרתיע כלפי כלל הציבור".
32
33 ובעניין שרנסקי נקבע -
34 "פרסום לשון הרע מעצם טיבו גורם נזק, אלא אם הוכח אחרת".
35

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1
2 35. לענייננו, הוכח כי הפרסום הגיע לכל הפחות לאחיו של עו"ד רז, המועסק
3 במשרדו של הנתבע.
4 הנתבע נקב שמותיהם של עורכי דין נוספים אשר לטענתו פנו אליו לאחר שראו
5 את הפרסום. לא הוגש תצהיר מטעמם והם לא זומנו להעיד.
- 6
7 36. גובה הפיצוי
8 בקביעת גובה הפיצוי נתנו דעתנו לכך שמדובר באמירות המהוות לשון הרע כנגד
9 הנתבע.
10 אף אם בדברים שפורסמו יש שמץ של אמת, בעוד שכאמור, מרביתם לא הוכחו
11 בפנינו, הרי שלא הייתה כל הצדקה לפרסום בפורום האמור, בתפוצה רחבה.
12 מאידך, הוכח שהתובע פעל להסרת הפרסום.
13
14 על אף שנטען כי הפרסום הוצג במספר פורומים משפטיים, בפנינו הוצג פרסום
15 בפורום אחד בלבד. טענת הנתבע כי אחד הפרסומים לא הוסר והוא עדיין מופיע,
16 נטענה לראשונה בסיכומים והיא מהווה הרחבת חזית.
17
18 37. בשים לב לכל אלה, אנו קובעות כי התובע ישלם לנתבע פיצוי בגין לשון הרע בגין
19 פרסום אחד בפורום עורכי הדין, בסך **15,000** ₪.
- 20
21 38. תביעת התובע נגד הנתבע - מכתב הנתבע ליועצת המשפטית בעיריית יבנה
22 לטענת הנתבע, מדובר במכתב שמטרתו להזהיר את המכותבת מפני אי נעימות,
23 נזק, בזבוז כספי ציבור, אשר ייגרמו "בוודאות כמעט מוכחות" אילו התובע
24 ימשיך להיות מועסק כמתמחה במשרד המעניק לעירייה שירותים משפטיים.
25
26 39. האם מדובר בלשון הרע?
27 המכתב מציג את התובע באור שלילי מאוד, מייחס לו דפוס התנהגות נצלני,
28 עברייני, כמי שמתכנן ורוקם מזימות ללא לאות וכמי שיעשה כל שביכולתו על
29 מנת לפגוע.
30 מדובר באמירות המהוות לשון הרע אשר עלולות היו לעשות את התובע מטרה
31 לשנאה, לבוז וללעג ולפגוע במשלח ידו, עתידו המקצועי ומשרתו.
32
33

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 האם מדובר בפרסום? .40
- 2 המכתב היה מיועד ליועצת המשפטית של העיריה. בסיומו התבקשה המכותבת
- 3 להעבירו "לעיונו של מאמנו הנוכחי, על מנת שיוכל לכלכל מעשיו בהתאם".
- 4 מדובר בפרסום כהגדרתו בחוק.
- 5
- 6 הגנת סעיף 14 לחוק – אמת בפרסום ועניין ציבורי .41
- 7 אמת בפרסום
- 8 הנתבע טען כי המכתב מציין "עובדות שקרו בשטח" אותן ביקש להעלות בפניי
- 9 העיריה.
- 10
- 11 הנתבע העיד לעניין זה :
- 12 ש. מציגה לך את המכתב נספח 14 לתצהיר התובע, האם נכון לומר ששלחת
- 13 את זה במטרה לגרום לפיטוריו של אילן?
- 14 ת. אני סבור עד היום שאילן לא ראוי להיות עו"ד אילן ביצע עבירות
- 15 פליליות לרבות לשון הרע והוא לא ראוי להיות עו"ד ואני סברתי וסבור
- 16 שאם הוא קיבל רישיון זה בטעות כי הוא לא ראוי להיות עו"ד.
- 17
- 18 ש. חוזרת על השאלה, האם נכון לומר ששלחת את המכתב במטרה לגרום
- 19 לפיטוריו של אילן?
- 20 ת. אני סברתי וסבור שהוא לא ראוי להיות עו"ד. לא ביקשתי גם לפטר
- 21 אותו.
- 22
- 23 ש. מה ביקשת לעשות?
- 24 ת. ביקשתי לעלות בפני עיריית יבנה עובדות מסוימות שאני מכיר אותן
- 25 ושהם ישקלו מה לעשות. אני לא יכול לחשוב בשם היועצת המשפטית
- 26 מה היא תעשה. אני סבור וסברתי וגם היום שאילן גבע מבצע עבירות
- 27 פליליות ואני רציתי להמציא את זה ליועצת המשפטית של עיריית יבנה
- 28 וזה היה מחובתי לעשות את זה ואני חושב שהיו יכולים להגיש נגדי
- 29 תלונה אם לא הייתי עושה את זה. אני חייב למסור מידע קונקרטי למי
- 30 שאני חושב מתמחה אצלם כדי שישקלו מה לעשות. עובדה שהוא לא
- 31 פוטר".
- 32
- 33 עיון במכתב מעלה כי הוא רצוף התייחסויות אל אישיותו של התובע, טענות לגבי
- 34 מניעים וכוונות נסתרות וכיו"ב. מדובר באמירות החורגות מגדר עובדות.
- 35
- 36 בהליך שהתקיים בפנינו, לא השכיל הנתבע להוכיח את העובדות עליהן מתבסס .42
- 37 המכתב.
- 38 כך למשל, לא הובאה כל ראיה לכך שהתובע גרם לנזקים ללקוחות הנתבע.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 הנתבע העיד בעניין זה :
- 2 ש. טענת כי עו"ד גבע גרם לך נזקים אצל לקוחותיך, איזה נזקים?
3 ת. אני כתבתי בסעיף 3 שלקוח שלי כתוצאה ממאבקי כח בין אילן גבע
4 לרונית מזרחי הפסיק לעבוד איתי והפסדתי לפחות 50,000 ₪ לכל שנת
5 עבודה.
6
- 7 ש. האם אין לך אחריות כעו"ד לנהוג שיהיה סדר במשרד בין המתמחים?
8 ת. אני לא שומר ולא איש של יחסי ציבור, ניסיתי שלא יהיו מאבקי כוח,
9 שניהם יושבים בחדר אחר, אמנם לא רחוק מהחדר שלי, הם בינם לבין
10 עצמם היו במאבקי כח שאילן רוצה להראות שהוא מקבל יותר תשומת
11 לב ממני... זה לא התאים לה והיא עזבה ובזה איבדתי לקוח כי היא
12 היתה אשתו של בעלי המניות של אחד הלקוחות החזקים שלי.
13
- 14 ש. מלבד האמירה הזאת למה לא הבאת ראיות לנזקים?
15 ת. נתתי דוגמא לנזק אחד, הוא גרם לי נזק תדמיתי ולמוניטין שלי וגם בפני
16 עו"ד אחרים.
17
- 18 ש. עדיין לא הגשת ראיה לנזק תדמיתי או כספי?
19 ת. אני לא צריך להגיש ראיות. אני אומר את מה שאני אומר. כל הכוונה
20 לפרסום הפוסט הזה היתה לגרום לי נזק על מנת שידעו שזה אני."
21
22
- 23 43. ההתנהלות ה"עבריינית" אשר יוחסה לתובע על ידי הנתבע במכתב, אף היא לא
24 הוכחה.
25 התלונה שהוגשה נגד הנתבע למשרד הכלכלה, נמצאה מוצדקת ברובה.
26 טענות הנתבע לסחיטה ואיומים מצד התובע נדחו.
27 לא הובאה ראשית ראיה לכך שהתובע פנה לרשויות השונות על מנת להשפיע על
28 תהליכים המתנהלים בהם.
- 29
30 44. הגנות על פי סעיף 15 ו- 16 לחוק
31 הנתבע טען להגנות לפי סעיף 15 לחוק ולסעיפי המשנה.
32 לטענת הנתבע מדובר במכתב אזהרה, בעל עניין ציבורי נרחב. לטענתו, לו היה
33 נמנע מלשלוח את המכתב, לאור מעשיו של התובע, הרי שהיה בכך משום עבירה
34 אתית.
35 עוד טען הנתבע כי הגשת תלונה או מכתב תלונה לגוף ציבורי (עירייה) מוגנת
36 בחוק.
37
38 45. תנאי בסיסי לתחולת אחת ההגנות שבסעיף 15 הוא שהפרסום נעשה בתום לב.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 בהתאם לסעיף 16 לחוק, מתקיימת חזקת תום לב שעה שהפרסום לא חרג
2 מתחום הסביר בנסיבות בו נעשה. עוד נקבע בחוק כי חזקה שהפרסום נעשה
3 שלא בתום לב, אם המפרסם התכוון לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת
4 הערכים המוגנים בסעיף 15.
- 5
6 .46 בנסיבות העניין שלפנינו, אנו קובעות שהמכתב שכתב הנתבע לעירייה, נועד
7 לפגוע בתובע במידה העולה על הנדרש.
8
9 פנייתו של הנתבע לעירייה – עצם הפניה וכן נוסח הפניה, היו בלתי סבירים
10 ובלתי מידתיים.
11 מטרת הפניה היתה למעשה "להעניש" את התובע על פניותיו ללשכת עורכי הדין
12 ולמשרד הכלכלה ולחבל בעתידו המקצועי וביכולתו להמשיך בתקופת
13 ההתמחות ולסיימה.
14
15 התרשמותנו היא כי המכתב נשלח בחוסר תום לב קיצוני.
16 בהיעדר תום לב, אין הפנייה חוסה תחת אחת ההגנות שבסעיף 15.
- 17
18 .47 נציין כי בגין המכתב הנ"ל ליועצת המשפטית, הוגשה כנגד הנתבע קובלנה
19 בלשכת עורכי הדין.
20 על פי הכרעת הדין מיום 11.1.17 (ת/1), מדובר במכתב המהווה "יחס בלתי חברי
21 כלפי חבר למקצועי", עבירה לפי כלל 26 לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה
22 מקצועית), תשמ"ו – 1986.
- 23
24 .48 גובה הפיצוי
25 על הנתבע לפצות את התובע בגין המכתב הפוגעני והמכפיש.
26 בקביעת גובה הפיצוי נתנו דעתנו לאלה :
27 מדובר בהוצאת דיבה ובלשון הרע אשר היה בהן לפגוע בעתידו המקצועי של
28 התובע.
29 מרבית הדברים שנכתבו, לא הוכחו. אף אם מיעוטם נאמנים למציאות, הרי שלא
30 מצאנו הצדקה בהעברתם למאמנו החדש של התובע, באופן שהדבר נעשה - דרך
31 לקוחו – עיריית יבנה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 אין להסכין עם מצב שבו מאמן שהוא עורך דין במקצועו, נוטל לעצמו את החרות
2 לשלוח מכתב ללקוח של מאמן אחר של התובע, בו הוא משתלח בתובע ומעלה
3 כלפיו טענות שונות ומשונות, שמרביתן לא הוכחו, תוך שהוא מודע לכך כי פניה
4 כזו עלולה לחבל באופן בלתי ניתן לתיקון בעתידו המקצועי של התובע. הפגיעה
5 היא פגיעה רחבה, הן בפני המאמן של התובע והן בפני העירייה ועובדיה.
- 6
7 49. בשים לב לכל אלה, אנו קובעות כי הנתבע ישלם לתובע פיצוי בגין לשון הרע
8 בסך 30,000 ₪.
- 9
10 50. נדון להלן ביתר טענות הצדדים להפרות חוק איסור לשון הרע.
- 11
12 51. תביעת התובע נגד הנתבע - הגשת תלונה נגד התובע לוועדת האתיקה הארצית
13 בלשכת עורכי הדין
14 מהראיות עולה כי ביום 1.3.15 הגיש הנתבע תלונה כנגד התובע, בוועדת
15 האתיקה. בתלונה נטען כי התובע פרסם נגדו פוסט מכפיש בפורום בפייסבוק,
16 כי עבד בעבודה נוספת תוך כדי ההתמחות וכן כי נהג להקליט את העובדים
17 במשרדו של הנתבע.
- 18
19 52. בהתאם למכתב מלשכת עוה"ד מיום 22/10/2015 (נספח 5 לתצהיר התובע)
20 החלטת וועדת האתיקה היתה:
21
22 **"לגנוז את התלונה בהעדר עבירה אתית.**
23 **על פניו, נראה שאין כל עבירה אתית במעשים שעשה המתמחה. נראה**
24 **שהתלונה הוגשה בבחינת "ההתקפה היא ההגנה הטובה ביותר" אולם אין כל**
25 **ראיות או הצדקה להמשיך בבירורה".**
- 26
27 53. התובע הפנה לאמירות של הנתבע שפורטו בתלונה, ובכללן האשמות של התובע
28 בחוסר מהימנות, שקרים, איומים וציורו כבעל תכונות שליליות.
29 בפסקה האחרונה של המכתב לוועדת האתיקה כתב הנתבע:
30 **"נא ראו במכתבי זה תלונה כנגד המתמחה, ואבקשכם גם להזהיר את מאמניו**
31 **החדשים של מתמחה זה, לבל יפגעו על ידי הפרסומים שפורסמו ושהוא**
32 **מתכוון לפרסם בכל מקום בו הוא יעבוד".**
33
34 54. מדובר באמירות שיש בהם לגרום לפגיעה במשרתו או מקצועו של התובע.
35 אמירות אלה שבמכתב, עונות על ההגדרה של לשון הרע שבסעיף 1 לחוק.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 כמו כן, מאחר והמכתב נשלח ללשכת עורכי הדין, התקיים יסוד הפרסום.
- 2
- 3 55. הנתבע טוען לתחולת ההגנה שבסעיף 15(8) לחוק. לטענתו התלונה הוגשה בתום
- 4 לב לרשות המוסמכת לקבל תלונות על הנפגע.
- 5 הנתבע הפנה לפסק דין ת"א (ת"א) 57533/07 ברעד נ' מעיין, מיום 14.9.19.
- 6
- 7 56. לאחר שבחנו את טענות הצדדים סבורות אנו כי בעניין זה הצדק עם הנתבע.
- 8 לשכת עורכי הדין ממונה עפ"י חוק לטפל בתלונות נגד עורך דין שהתנהגותו אינה
- 9 עולה בקנה אחד עם חובתו לפי כללי האתיקה המקצועית.
- 10 וועדת האתיקה דנה בפועל בתלונה, הגם שמדובר במתמחה ולא בעורך דין.
- 11
- 12 57. לאור האמור טענות התובע בעניין מכתב התלונה, נדחות.
- 13
- 14 58. תביעת הנתבע נגד התובע - הודעת דואר אלקטרוני מיום 2.6.15
- 15 בעקבות המכתב ששלח הנתבע לעיריית יבנה, ענה לו התובע במייל מיום 2/6/15
- 16 שכותרתו "מכתבך ליועמ"ש עיריית יבנה" (נספח 2 לכתב התביעה שכנגד).
- 17
- 18 הנתבע הפנה בתביעתו לאמירות המודגשות בדוא"ל, להלן:
- 19
- 20 "עצוב לי לגלות כי אדם ברמתך, עו"ד בעל ניסיון מפואר של 35 שנה,
- 21 כדבריך, התדרדר לכדי הפצת דברי בלע שקריים וחמורים. דברים שהנס
- 22 הוצאת לשון הרע בצורה הבוטה ביותר.
- 23 ...
- 24 די אם נסתכל לדוגמא בסעיף 2 למכתבך, בו הנך מצהיר, באופן נחרץ, כי כביכול
- 25 תבעתי את חברת אמדוקס, בה עבדתי 23 שנה, לא פעם אחת, כי אם "תביעות"
- 26 ...
- 27 ...
- 28 וכך הוא הדבר עם על סעיף וסעיף במכתבך, ההוכחות לשקריך המתועבים נגדי
- 29 נמצאות בידי, אם בדמות מכתבים מגורמים כמו אמדוקס, ואם בדמות
- 30 מסמכים שנשלחו אלי ממשרדך, על ידך ו/או על ידי מי מטעמך.
- 31 העובדה כי טרחת רבות, על מנת למצוא היכן אני מתמחה, כמו גם מכתבך
- 32 שבנדון, מהווים הטרדה מאיימת...
- 33 הנך נדרש להפסיק לעקוב אחרי, ולהפסיק להפיץ את דיבתי רעה אל מעסיקי
- 34 ו/או מכרי האחרים, שאחרת אאלץ לבקש צו שיאסור עליך להמשיך ולרדוף
- 35 אותי...."
- 36

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 לטענת הנתבע, הודעת הדוא"ל הנ"ל רצופה בהכפשות חסרות בסיס, אשר נועדו
2 להטיל אימה בעובדי המשרד ובנתבע, לבזותו ולשים אותו ללעג.
3 עוד טען כי התובע היה מודע לכך שהודעות המייל שמגיעות למשרד, נפתחות על
4 ידי העובדים ורק לאחר מכן תוכנן מועבר לנתבע.
5
6 **האם מדובר בלשון הרע?** .60
7 המילים שבהן בחר התובע "דברי בלע שקריים", שקרייך המתועבים", מהווים
8 לשון הרע באשר מופנים אל אדם ומטילים ספק ביושרו.
9
10 **האם מדובר בפרסום?** .61
11 התובע אישר בעדותו כי ידע שהנתבע אינו פותח בעצמו את המיילים שלו וכי
12 המזכירה והמתמחה מסייעים לו בכך. על כן, אלמנט הפרסום מתקיים בענייננו
13 שכן ההודעה עשויה היתה "לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת הנפגע".
14
15 **הגנה על פי סעיף 15 לחוק** .62
16 התובע טען להגנה על פי סעיף 15(3) לחוק, שעניינה עניין אישי כשר.
17
18 הודעת הדוא"ל הנ"ל נשלחה בתגובה למכתבו של הנתבע ליועצת המשפטית
19 בעיריית יבנה. כאמור, במכתב הנ"ל היה משום לשון הרע נגד התובע.
20 משכך, ברי כי שליחת הודעת הדוא"ל על ידי התובע לנתבע, היתה מוצדקת
21 ונעשתה לשם הגנה על ענין אישי כשר של התובע.
22
23 עוד ובנוסף, לטעמנו האמור בהודעת הדוא"ל לא חרג מתחום הסביר ונעשה על
24 ידי התובע בתום לב.
25 בנוסף, הפרסום נעשה כדי לגנות או להכחיש לשון הרע שפורסמה קודם לכן. על
26 כן חלה עליו בנוסף, ההגנה הקבועה בסעיף 10(5).
27
28 **הנתבע טען כי התובע לא הוכיח את אמיתותן של כל הטענות המועלות במכתבו.** .63
29 משהובהר כי הודעת הדוא"ל נשלחה בתגובה למכתבו של הנתבע ליועצת
30 המשפטית בעיריית יבנה, הרי שאין מקום להטיל על התובע את הנטל להוכיח
31 כי דבריו בהודעת הדוא"ל האמורה, נכונים. ממילא יצויין שאין חובה על התובע
32 להוכיח אמירות שליליות כגון "שלא הגיש תביעה נגד אמדוקס".
33

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 סיכומו של דבר, אף שבנוסח המכתב מופיעות התבטאויות לא ראויות היכולות
2 להחשב כלשון הרע, הרי שהתובע הוכיח כי קמות לו ההגנות הקבועות בחוק.
3 התביעה בעניין הודעת הדוא"ל הנ"ל, נדחת.
- 4
5 **64. תביעת הנתבע נגד התובע - שימוש בכינויי גנאי**
- 6 בכתב התביעה שכנגד נטען כי התובע ביצע פרסומים בהם כינה את הנתבע
7 בכינויי גנאי.
8 לתצהיר הנתבע צורפו צילומי מסך של תכתובת פרטית בין התובע לבין צדדים
9 שלישיים, שנערכו דרך תכנת המסרים (מסנג'ר) על גבי חשבון הפייסבוק הפרטי
10 של התובע.
11
- 12 **65. התובע הגיש בקשה לפסילת ראיות אלה.**
- 13 ביום 29.9.16 ניתנה החלטה לפיה הראיות הושגו בניגוד להוראות חוק הגנת
14 הפרטיות, תשמ"א – 1981 ומבלי שקיימים טעמים המצדיקים להתיר לנתבע
15 לעשות בהם שימוש.
16
17 הנתבע פנה בבקשת רשות ערעור לבית הדין הארצי (בר"ע 40330-10-16).
18 בהחלטה מיום 1.10.17 נדחתה הבקשה.
19
- 20 **66. לאור ההחלטות הנ"ל, התכתובות לא הוגשו לתיק. יחד עם זאת, התובע נשאל**
21 **בחקירתו לגבי ההתבטאויות בתכתובות:**
- 22
23 **ש. אני מבין שאתה מכחיש את העובדה שכינית אותי "יגאל הנאצי"?**
24 **ת. אני לא זוכר שקראתי לך ככה.**
25 **ש. אתה מכחיש שהעברת מסמך במייל לחבר שלך וכינית אותי "יגאל**
26 **הנאצי"?**
27 **ת. אני לא זוכר שקראתי לך יגאל הנאצי. אני לא זוכר שכינית אותך. אני**
28 **לא זוכר שדיברתי אליך.**
29
- 30 וכן –
- 31
- 32 **ש. מי כתב "יגאל הנאצי"?**
33 **ת. אתה רוצה שאשער? לך היתה כל האפשרות לעשות אתה דברים**
34 **האלה אני לא אומר שאתה עשית אבל אני לא עשיתי את זה וגם אם**
35 **עשיתי את זה שיחה פרטית עם חבר.**
36

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

וכן -

ש. אתה גם מתכחש לעובדה שכינית אותי בפני בן שימול בשם "הבן זונה"?

ת. אני שוב אחזור על ההצרה שלי, לא זוכר את השיחות האלה, אני לא זוכר שכתבתי אני לא אומר שלא כתבתי, ואני לא אומר שלא כתבתי ואם כתבתי זה היה ב"ד" אמותי אחרי סבל של חודשים."

עולה מהאמור כי התובע לא הכחיש שכינה את הנתבע בכינויים הנטענים.

במסגרת הסיכומים טען התובע כי הביטוי "יגאל הנאצי" הוא דמות מתוך סדרת טלוויזיה ידועה בשם ה"בורר" שהיתה מוכרת, וידועה וכי הקורא הסביר היה עושה את ההקשר ומבין כי ב"נאצי" התובע לא התכוון למשמעות של "צורר ישראל".

67. על פי פסק הדין בעניין שוקן בבחינה האם אמירה או התבטאות, מהווים לשון הרע, יש בשלב ראשון לברור מהביטוי את המשמעות העולה ממנו לפי אמות המידה של האדם הסביר, היינו לפי מבחן אובייקטיבי, על פי הנסיבות ולשון הדברים המשתמעת ממנו ולא לפי כוונת המפרסם או האופן בו הבין הנפגע את הפרסום.

עוד נקבע בפסיקה :

"לא כל גידוף, ולא בכל הנסיבות, יקים עילת תביעה מכוח חוק איסור לשון הרע. קללות וגידופים מהווים לצערנו חלק מהחיים החברתיים במדינה, ולפיכך קיים חשש שהכרה שיפוטית גורפת בגידופים כב'לשון הרע' תביא להצפת בתי-המשפט בתביעות שזו עילתן."

רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ. אמנון דנקנר, מיום 12.11.06.

בין אם נקודת ההתייחסות של התובע היתה אותה דמות טלוויזיונית ובין אם לאו, שוכנענו כי השימוש בביטוי "נאצי" בנסיבות העניין שבפנינו, במסגרת שיחה פרטית, נעשה לצורך גידוף ולא נועד לייחס לנתבע אידיאולוגיה נאצית גזענית.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 ערות אנו לכך כי הפסיקה הכירה, במקרים מסויימים, בשימוש במילה "נאצי"
2 כמהווה לשון הרע. בעניין איתמר בן גביר נקבע כי כל מקרה ראוי לו שייבחן
3 על-פי נסיבותיו הכוללות, ובכלל זה, על-פי הקשר הדברים, על-פי העובדות
4 העומדות ביסודם ועל-פי המשמעות שאדם סביר צפוי לייחס להם.
5 בדומה לכך, ככל שהתובע התבטא כלפי הנתבע בכינוי "ב"ז" התכוון לגדף את
6 הנתבע ולא התכוון לפרשנות המילולית של הביטוי.
7 סיכומו של דבר, אנו סבורות כי ההתבטאויות האמורות הן מכוערות ובלתי
8 ראויות, אך לצערנו הן שגורות בפי הציבור ונזרקות לעיתים לחלל האוויר בשעת
9 כעס. אמירות כאלה אינן עוברות את המשוכה הראשונה ולא ניתן לראות בהן,
10 בהקשר שבו נעשה בהן שימוש, כביטויים המהווים לשון הרע.
11
12 על כן טענות הנתבע בעניין התבטאויות אלה, נדחות.
13
14 69. נדון להלן ביתר רכיבי התביעה שהגיש התובע בתיק סע"ש 29742-03-15,
15 וברכיבי התביעה שכנגד.
16
17 70. הודעה על תנאי עבודה
18 התובע דרש פיצוי בסך 5,000 ₪ בגין העדר הודעה על תנאי עבודה.
19
20 הנתבע טען כי עם תחילת עבודתו של התובע במשרדו, מילאו הצדדים את
21 הטפסים הנדרשים לרישום התמחותו של התובע, בהם מסמך המפרט את תנאי
22 עבודתו, והתובע שלח אותם ללשכת עורכי הדין.
23 התובע הכחיש זאת.
24 המסמכים עצמם לא הוצגו ולא הוגשה בקשה לגילויים על ידי צד ג', שאליו,
25 לטענת הנתבע, נשלחו המסמכים.
26 לפיכך, הנתבע לא הוכיח כי נמסר לתובע הסכם עבודה או הודעה בכתב על תנאי
27 עבודה.
28
29 כעולה מהראיות, בגין הפרת סעיף 2 לחוק הודעה לעובד, נשלחה לנתבע התראה
30 מנהלית ע"י מנהל הסדרה ואכיפה במשרד הכלכלה.
31

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 קביעת פיצוי בגין אי מסירת הודעה על תנאי עבודה, נתונה לשיקול דעת בית
2 הדין. בהליך שבפנינו לא נטען כי נגרם לתובע נזק כתוצאה מאי מסירת הודעה
3 על תנאי עבודה.
4 נוכח האמור נעמיד את הפיצוי על הרף הנמוך – 500 ₪.
5
6 פיטורים בהיעדר שימוע .72
7 לטענת התובע, ביום 8.2.15 הנתבע החליט לפטר, ללא שקדם להחלטה זו הליך
8 שימוע כדין.
9 לטענת התובע, חזר למשרד לאחר שהיה בבית המשפט לצורך הגשת בקשה
10 דחופה לצו מניעה בבית המשפט לעניינים מקומיים. עם חזרתו נקרא למשרד
11 הנתבע, ננזף בצעקות ופוטר על אתר.
12
13 הנתבע טען מנגד, כי ביום 8.2.15 הזמין את התובע לשימוע וקיים לו שימוע.
14 כך הצהיר:
15 **"... לא פיטרתי אותו ביום 8.2.15, אלא ביום זה הזמנתי את מר גבע לשיחת**
16 **שימוע, אשר נערכה בעקבות מחדל שביצע מר גבע בעבודתו.**
17 **....**
18 **בשיחת השימוע, הסברתי למר גבע את משמעות וחומרת מעשיו, ובתום**
19 **השיחה הודעתי לו כי אמשיך להעסיקו אך לא אאפשר לו לצאת מוקדם**
20 **מהעבודה, מאחר ויציאתו המוקדמת גורמת לו לעשות דברים בלחץ וברשלנות**
21 **ובעקבות הלחץ לצאת מוקדם מר גבע לא רשם את המשימה שהוטלה עליו, ולא**
22 **ביצע אותה, תוך העמדת הלקוח בסיכון.**
23 **מר גבע השיב לי בכעס וזעם, תוך חזרה על היותי אדם "לא הגון" (תשובה**
24 **שניתנה בנוכחות שני עובדים מהמשרד, האחד עו"ד והשניה פקידה,**
25 **המועסקת ע"י כ- 13 שנים).**
26 **השבתי למר גבע, שבעקבות הדברים, אני בוחר להפסיק את עבודתו במשרדי,**
27 **וזאת החל מסוף חודש פברואר (...).**
28
29 73. הנתבע טוען כי קיים שימוע לתובע, ביום 8/2/15, ולאחריו החליט להמשיך
30 ולהעסיקו בתנאים, אך לאור תגובת התובע למשמע התנאים, החליט לפטר.
31 הנתבע לא הציג זימון בכתב לשימוע.
32 הנתבע אישר בעדותו כי לא נוהל פרוטוקול. לדבריו, משום ש"לא היה צורך".
33
34 74. מתיאור השתלשלות האירועים כפי שתוארה על ידי הנתבע, עולה כי אף אם
35 הנתבע אכן זימן את התובע לשימוע, דבר שלא הוכח, ואף אם קיים עמו שיחה

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 טרם קבלת ההחלטה על פיטוריו, הרי ששיחה זו אינה מקיימת את תכליתו של
2 השימוע על פי דין.
3
- 4 .75 הכללים שנקבעו בפסיקה, לצורך הגשמת תכלית השימוע כוללים, בין היתר,
5 יידוע העובד בדבר אפשרות הפיטורים, מתן הנימוקים המפורטים בגינם נשקלת
6 אפשרות פיטוריו מספיק זמן מראש, וזאת על מנת שתהא לעובד האפשרות
7 להיערך לקראת השימוע ושקילת טענות העובד בנפש פתוחה וחפצה.
8 ע"ע (ארצי) 23402-09-15 אוריאל ברז - קנסטו בע"מ, מיום 28.2.17.
9
- 10 .76 הנתבע טען כי העילה שעמדה בבסיס זימונו של התובע לשימוע היתה תפקודו
11 בעניין הגשת צו המניעה. בעניין זה העיד :
- 12
13 "ת. ... אני לא זוכר את שעת השימוע, אם זה היה באחת עשרה או בארבע
14 או בשלוש, אני כי בשימוע היה הדר, אני ואילן גבע, הטחתי בפניו של
15 אילן גבע את נושא הרשלנות, אמרתי לו תשמע הדר ביקש ממני
16 שאאפשר לך ללכת לקורס לענייני משפחה והסכמתי שתצא לפני שעות
17 עבודה, אבל אתה בגלל שאתה לחוץ ללכת לקורס שוכח דברים, אז אני
18 סבור שכדאי שאתה לא תלך לקורס הזה כי זה פוגע לך בעבודה, להגיד
19 אם באותו רגע אמר הגון או לא הגון או למחרת אני לא זוכר, אבל הוא
20 אמר את המילים."
21
22
- 23 הנתבע מודה כי הטיח את סיבת הפיטורים בפניו של התובע, במועד השיחה ולא
24 קודם לכן. לטענת הנתבע, כאשר התובע כעס על כך שהנתבע לא יאפשר לו לצאת
25 לקורס, תוך שימוש במילים "לא הגון", שינה הנתבע את החלטתו באותו רגע
26 וקבע כי התובע מפוטר.
27 לפי גרסת הנתבע, בסופו של יום התובע פוטר שכן הפגין כעס כלפיו, בנוכחות
28 אנשים נוספים.
29
- 30 .77 כאשר מדובר במתמחה, העושה את צעדיו הראשונים בתחום, מצופה היה
31 ממאמנו כי יפגין סבלנות יתירה לטעויות וזאת אף אם הוא סבור שנגרמה טעות
32 קריטית בשל חוסר תשומת לב מספקת של המתמחה.
33 ככל שהתנהלות העובד והתבטאויותיו אינם עולים בקנה אחד עם דרישות
34 המעסיק, מצופה היה כי יעיר לו על כך ויידע אותו כי התנהלות זו עשויה להביא
35 לסיום עבודתו. דבר זה לא נעשה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

1 סמיכות הזמנים בין ההודעה על הפיטורים הנשקלים, קבלת ההחלטה ושינויה
2 זמן קצר לאחר מכן, מעידים על כך שלא התקיים לתובע שימוע על פי דין. לתובע
3 לא נמסרו מבעוד מועד הנימוקים לזימון לשימוע. דבריו לא נשקלו בנפש חפצה
4 ופתוחה, אלא הובילו לפיטוריו המיידיים.

5
6 עו"ד רוז העיד : .78

7 "ש. אתה אומר שבעצם ב-8.2 הוא לא פיטר אותו לטענתך?
8 ת. הוא פוטר ב – 9.2 וב – 9.2 אכלנו צהרים. ארוחת הצהרים היתה אחרי
9 הפיטורין..."

10
11 גירסה זו, שלפיה התובע פוטר רק ביום 9.2.15, יום לאחר השיחה שנערכה עמו,
12 אינה מתיישבת עם האמור בתצהירו ובתצהירו של הנתבע.
13 עו"ד רוז אף אישר כי "מה שכתוב בתצהיר זה מה שנכון". על כן, גרסה זו אשר
14 הופיעה גם בסיכומי הנתבע, אינה מתקבלת.

15
16 משהתובע פוטר "מהרגע להרגע" ללא שקדם לכך הליך שימוע ובוודאי לא הליך .79
17 שימוע כדין, זכאי הוא לפיצוי.

18 אשר לגובה הפיצוי, שקלנו את תקופת העבודה הקצרה – חמישה חודשים וכן
19 שקלנו את העובדה שהתובע מצא מקום אחר להתמחות בסמוך לאחר פיטוריו.
20 מנגד, תקופת ההתמחות הנה בת שנה בלבד כאשר צפייתו הלגיטימית של
21 המתמחה היא להשלימה במלואה אצל אותו מאמן. כמו כן, הליך הפיטורים
22 היה בלתי תקין ובלתי ראוי, במיוחד עת עסקינן במתמחה במשרד עורכי דין,
23 שנועד להכשירו לעבודה כעורך דין.

24
25 לאור מכלול השיקולים אנו מעמידות את הפיצוי לתובע ברכיב זה על סך 3,000
26 ₪.

27
28 אי מתן מכתב פיטורים .80

29 התובע טען כי הנתבע לא מסר לו הודעה בכתב בדבר פיטוריו, זאת בניגוד
30 להוראת סעיף 2 (ג') לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, תשס"א –
31 2001.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 לטענת הנתבע, עת סיים התובע את עבודתו, נשלחה ללשכת עורכי הדין הודעה
2 על הפסקת התמחותו, הכוללת את סיכום תקופת העסקתו ופרטי ההעסקה. עוד
3 נטען כי עותק מהמכתב נשלח לתובע בדואר (נספח א' לתצהיר הנתבע).
4
5 התובע טען כי מכתב המיועד ללשכת עורכי הדין, אינו מקיים את דרישת החוק.
6 בנוסף הכחיש שקיבל העתק מהמכתב.
7
8 .81 בהתאם להוראות החוק, היה על הנתבע ליתן לתובע הודעה בכתב ולציין בה את
9 יום הוצאת ההודעה ואת יום הכניסה לתוקף של הפיטורים או ההתפטרות.
10 יחד עם זאת, מהראיות עולה כי לא קיימת מחלוקת בין הצדדים על תקופת
11 עבודתו של התובע, תחילתה או סיומה.
12
13 מכל מקום, הפרת החובה לתת מכתב סיום עבודה בהתאם לסעיף 8 לחוק
14 הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, אינה מקנה זכות לפיצוי כספי ולכן
15 התביעה ברכיב זה נדחית.
16
17 שעות נוספות .82
18 בהתאם לתלושי השכר שהוגשו לתיק, שכרו של התובע בחודשים 9/14 עד 12/14
19 נע בין 4,415 ₪ ל – 4,443 ₪ עבור עבודה במשרה מלאה.
20 שכר המינימום החודשי בתקופה זו עמד על 4,300 ₪.
21
22 בכתב התביעה נטען כי התובע נדרש לעבוד בימים א' – ה' משעה 09:00 עד השעה
23 18:30 אך בפועל הגיע לעבודה בשעה 08:00 ונשאר לאחר שעות העבודה
24 המוסכמות, מאחר שקיבל מטלות אותן היה עליו לבצע.
25 לטענת התובע עבד כ – 7.5 שעות נוספות מדי שבוע ולא קיבל תמורה בגינן.
26
27 הנתבע הכחיש שבוצעה עבודה בשעות נוספות.
28
29 .83 סעיף 25 לחוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951 קובע כי מעביד חייב לנהל
30 פנקס בדבר שעות עבודה, שעות מנוחה שבועית, שעות נוספות, גמול שעות
31 נוספות וגמול עבודה במנוחה השבועית.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

1 סעיף 26 ב' (א) לחוק הגנת השכר, תשי"ח – 1958 קובע כי ככל שהמעסיק לא
2 הציג רישומי נוכחות, תהא חובת ההוכחה עליו כי העובד לא עמד לרשות
3 העבודה במהלך שעות העבודה השנויות במחלוקת.

4
5 84. בנספח 3 לכתב התביעה, מכתב של הנתבע ללשכת עוה"ד מיום 28.8.14 נכתב:

6 **"אני יגאל מזרחי, עו"ד... מאשר בזה כי קיבלתי את אילן גבע ת"ז XXXXXX**
7 **כמתמחה במשרדנו החל מיום 1.9.14 בהתאם לחוק לשכת עורכי הדין והכללים**
8 **שהותקנו על פיו, וכי בזמן התמחותו יעבוד רק בעבודה משפטית בימים א' –**
9 **ה' בשעות 09:00-18:30."**

10
11 עו"ד רז, שהתמחה במשרד עורכי הדין של הנתבע, העיד כי שעות עבודתו
12 כמתמחה היו:
13 **"מ-9 עד 5 או 6."**

14
15 עו"ד רז אישר כי הנתבע נהג לתת לתובע כסף לנסיעה הביתה במונית ומשנשאל
16 אם היו פעמים לאחר 7 או 8 בערב השיב:
17 **"היו גם פעמים של שעות מאוחרות."**

18
19 הנתבע העיד לגבי שעות עבודתו של התובע:

20
21 **ש. מתי אתה מצפה שהמתמחה יהיה?**
22 **ת. אילן גבע היה צריך לעבוד עד השעה חמש או שש וגם קיבל חצי שעה**
23 **או שעה הפסקה לאוכל ויכול לקבל גם שעתיים אם הוא מבקש. אני**
24 **עובד בערך עד שש, חמש, ארבע ולפעמים יותר מאוחר. אני לאילן גבע**
25 **אמרתי בצורה ברורה ביותר והוא מתמחה שני שאומר לי את זה, אמרתי**
26 **לו אני לא מצפה שתישאר מתי שאני נמצא אני מבקש שתלך הוא אמר**
27 **לי כמו שמתמחה אחר אמר לי שאותו לימדו שאני תמיד אצא אחריו,**
28 **אלו המילים וכך ניסה לנהוג. אני חושב שלא היו לו שעות נוספות כי**
29 **הוא מחשב משעה שמונה בבוקר כשהיה צריך להתחיל מתשע.**

30 **ש. ידעת שהוא עבד בשמונה בבוקר?**

31 **ת. אני לא יודע מתי הוא נמצא במשרד בבוקר, אני יודע מתי אני מגיע, אני**
32 **גם לא שואל.**

33 **ש. בכתב הגנה כתבת שאתה יודע שהוא הגיע בשעה שמונה?**

34 **ת. לפי מה שהוא אמר וכתב בנספח.**

35 **ש. אמרת שמתמחה עובד מתשע עד חמש או שש?**

36 **ת. נכון.**

37 **ש. במכתב ללשכת כתבת בין תשע לשש וחצי?**

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 ת. הלשכה מחשיבה מבחינתה יום שישי כיום עבודה וביום שישי הוא לא
2 עובד, והוא צריך לתת מספיק שעות בהתמחות, אז ככה רושמים.
3 ש. מדוע צרפת רק דף אחד ברישום השעות לתצהירך?
4 ת. הוא השמיד את המסמכים קרע אותם לחתיכות ורק מסמך אחד
5 שצרפתי נשאר לא קרוע אני לא מתכוון לחבר פיסות. אני מורה
6 למתמחים שלי לעשות את המעקב על שעות העבודה, למיטב זכרוני כך
7 היה גם בתקופה שהוא עבד ועובדה שהוא עשה את זה. אני התרגזתי
8 עליו כי הוא אמר שהוא מקליט. אדם שמקליט זה אדם שמכין משהו.
9
10 85. התובע אישר כי שעת תחילת העבודה הנהוגה במשרד היתה 09:00 בבוקר.
11 בעדותו טען כי הנתבע ציפה שהתובע יהיה נוכח במשרד כאשר הוא מגיע
12 לעבודה, אך אישר כי הנתבע נהג להגיע בשעה 10:00.
13 עוד העיד:
14 "ת. מעולם לא אמרת לא להגיע מוקדם יותר, אתה ציפית שהחומר יהיה על
15 שולחן, אולי לא אמרת לי במפורש אבל בטח שלא אמרת לי שאין לי
16 מה לבוא לפני תשע. אתה ידעת שאני מגיע בשמונה."
17
18 86. הנתבע הציג דף אחד בו מופיעים רישומי שעות עבודה בכתב ידו של התובע,
19 בשמונה ימי עבודה.
20
21 התובע אישר כי הוא זה שרשם את שעות עבודתו. לדבריו, זרק את הרישומים
22 ביום העבודה האחרון.
23 כך העיד:
24
25 "ש. נכון שהכנת כל יום בצורה מסודרת את השעה שהתחלת ואת השעה
26 שסיימת?
27 ת. נכון מאוד, זה אחרי 23 שנה באמדוקס רשמתי כניסה ויציאה.
28 ש. נכון המסמך של הרישומים של שעות עבודה שעשית לא נמצא בידך
29 מכיוון שבאותו יום קרעת חלק גדול מהמסמכים האלה?
30 ת. לא קרעתי לקחתי אותם וזרקתי לפח וזה היה בתגובה לצרחות שלך
31 שאני מכין לך תיק שהרי מי שומר שעות עבודה.
32 ש. שאלתי אותך באותו יום שאתה אומר בצרחות, האם מגיע לך מעבר
33 להודעה מוקדמת האם מגיע לך שעות נוספות ואז רצת לחדר שלך
34 הוצאת את השעות הנוספות אמרת שלא מגיע לך וזרקת את זה לפח?
35 ת. אמרתי שמגיע לי אבל אני לא מכין לך תיק כי אתה אמרת שאני מכין
36 לך תיק ורציתי להוכיח שלא ולכן זרקתי, אני לא חיפשתי לריב איתך.
37 ש. אתה אמרת שלא מגיע לך ממני כלום ולראיה זרקת את השעות
38 הנוספות?
39 ת. אמרתי שכן מגיע לי, אבל אני מוותר עליהם אני לא מכין לך תיק ואני
40 זורק לפח.
41 ש. ראית את המסמך בכתב ידך שצורך לכתב הגנה?

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 לטענת הנתבע, הנושא נבדק על ידי מינהל ההסדרה ונמצא שהתובע לא עבד
2 בשעות נוספות.
3
4 90. על פי התמונה העולה ממכלול הראיות, אנו קובעות כי התובע זכאי לתמורה
5 בגין עבודה ב – 7.5 שעות נוספות בשבוע, ועבור תקופת עבודה בת חמישה
6 חודשים זכאי לתמורה בגין 150 שעות נוספות כפי שתבע.
7
8 תחשיב התובע התבסס על שכר המינימום השעתי הרלוונטי לתקופה, בסך 23.12
9 ₪.
10
11 סה"כ זכאות לשעות נוספות: 4,335 ₪.
12 מאחר שהתובע העמיד את תביעתו ברכיב זה על 3,468 ₪ (לא כולל פיצויי הלנת
13 שכר), ומשלא ניתן לפסוק סכום גבוה מסכום תביעתו, אנו פוסקות לו סכום זה.
14
15 שכר עבודה בגין חודש פברואר 91.
16 בחודש פברואר 2015, חודש העבודה האחרון, התובע עבד עד ליום 9.2.15.
17 הנתבע הציג את תלוש השכר במסגרת כתב ההגנה (נספח ב').
18
19 לטענת הנתבע, זכאי היה לקזז מהשכר האחרון של התובע, חוב שכר טרחת עו"ד
20 בגין שירותים משפטיים שהתובע קיבל מהנתבע.
21
22 ביום 1.3.15 פנה הנתבע במכתב דרישה לתובע:
23
24 1" נעזרת בשירותיי, כדי להגיש תביעה כנגד אסנת ברקת (גרושתך).
25 2. לא שילמת שכר טרחה והוצאות, עבור השירות שקיבלת ממני, בקשר
26 לתביעה זו.
27 3. שכר טרחה מינימלי אותו אני גובה, בקשר לטיפול בתביעות מעין אלה,
28 הינו בסך של 5,000 ₪ + מע"מ, ואבקשך לדאוג להעברת סכום זה
29 למשרדי, ללא כל דיחוי.
30 4. במידה והסכום לא ישולם בתוך 5 ימים, מיום משלוח מכתב זה, תוגש
31 תביעה מתאימה.
32 5. מבלי לפגוע באמור לעיל, הנך נרש לשלם במשרדי, סך 100,000 ₪ וזאת
33 כפיצוי בגין הוצאת לשון הרע, כפי שעשית בפרסום שפרסמת
34 בפייסבוק, ולפרסום זה היתה תפוצה נרחבת ביותר, כאשר העובדות
35 שפורסמו על ידך, הובילו לחשיפתי בעיני רבים, לרבות עובדי משרדי,
36 תוך הכפשתי והפיכתי ל"שק חבטות" של הציבור הרחב.
37

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 התובע השיב במייל למכתבו של הנתבע, דחה את טענותיו ודרש תשלום שכרו
2 לחודש פברואר 2015.
3 ביום 10.3.15 השיב הנתבע למכתבו של התובע וחזר על טענותיו.
4
5 בכתב ההגנה הודיע הנתבע כי בכוונתו להפקיד בקופת בית הדין סך 2,751 ₪,
6 המהווה את שכרו נטו של התובע לחודש פברואר 2015.
7 על פי תלוש השכר לחודש 2/15, התובע זכאי לשכר בסך 1,555 ₪, דמי נסיעות
8 בסך 184 ₪ ותמורת הודעה מוקדמת בגין חמישה ימים בסך 1,110 ₪.
9
10 בהתאם להחלטת בית הדין (כב' השופטת כתוארה אז גילצר כץ) מיום 9.7.15
11 הופקד סך 2,751 ₪ בקופת בית הדין.
12
13 93. אשר לעמדתנו – הנתבע לא הציג הסכם שכר טרחה עם התובע. החוב הנטען,
14 שנוי במחלוקת והתובע אינו מסכים לו. בנסיבות אלה רשאי היה הנתבע להגיש
15 תביעה נגד התובע, אך לא היה רשאי לקזז משכר העבודה.
16 הקיזוז משכר חודש פברואר נעשה שלא כדין.
17 ודאי שלא היתה הצדקה לעכב את תשלום הסכום שאינו שנוי במחלוקת.
18 התובע זכאי לתשלום שכר פברואר 2015 באופן מלא.
19
20 94. מאחר ואין מחלוקת כי שכר עבודתו של התובע לחודש פברואר לא שולם לו, על
21 הנתבע לשלם את שכר עבודה בגין 9 ימים, בסך 1,555 ₪ כמצוין בתלוש השכר.
22 כמו כן, על הנתבע לשלם פיצוי בגין אי מסירת התלוש, בסך 500 ₪.
23
24 95. שכר חודש מרץ 2015
25 לטענת התובע, בהתאם לסעיף 15(א) לכללי לשכת עורכי הדין, רישום מתמחים
26 ופיקוח על ההתמחות), תשכ"ב – 1962, זכאי היה עקב פיטוריו, לתשלום שכר
27 בתקופת הודעה מוקדמת בת 30 יום. לפיכך תבע שכר עבודה עד ליום 9.3.2015.
28
29 לטענת הנתבע, התובע זכאי היה לחמישה ימי הודעה מוקדמת בלבד, בהתאם
30 לחוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות.
31

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 סעיף 15 לכללי לשכת עורכי הדין (רישום מתמחים ופיקוח על התמחות), תשכ"ב
2 – 1962 קובע :
- 3 "מאמן הרוצה להפסיק התמחותו של מתמחה אצלו, יודיע על כך ללשכה; כן
4 יודיע על כך למתמחה לפחות 30 יום מראש, זולת אם קיבל היתר מהלשכה
5 להפסיק את ההתמחות במועד מוקדם יותר."
6
7
8 הנתבע לא נתן לתובע הודעה מוקדמת בת 30 יום בטרם פיטוריו ולא ביקש היתר
9 להפסיק את עבודתו של התובע במועד מוקדם יותר.
10 על כן, עליו לשלם לתובע פיצוי בגין אי מתן הודעה מוקדמת בגובה שכר חודש
11 אחד, בסך 4,435 ₪.
- 12
13 .96 נדון להלן ברכיבי התביעה שכנגד.
- 14
15 .97 עולת נגישה, סחיטה ואיומים
- 16 לטענת הנתבע, התובע נקט כלפיו בדרך של איומים בפנייה לרשויות השונות על
17 מנת להביא את הנתבע לשלם לו סכומי כסף שאינם מגיעים לו ולאחר שהנתבע
18 לא נכנע לסחיטה, פנה התובע בתלונות שקריות למשרד הכלכלה, שגרמו לו
19 לעגמת נפש ופגיעה בשמו הטוב.
- 20
21 .98 סעיף 24 לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969 קובע כי את סמכויות בית
22 הדין לדון בתביעות שהוגשו מכוח פקודת הנזיקין [נוסח חדש], התשכ"ח-1968 :
- 23
24 "א) לבית-דין אזורי תהא סמכות ייחודית לדון -
25 (1) בתובענות בין עובד או חליפו למעביד או חליפו שעילתן ביחסי עובד ומעביד,
26 לרבות השאלה בדבר עצם קיום יחסי עובד ומעביד ולמעט תובענה שעילתה
27 בפקודת הנזיקין [נוסח חדש];
28 ...
29 (ב) תובענה שעילתה בסעיפים 29, 31, 62 או 63 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]
30 בקשר לסכסוך עבודה; "
- 31
32 עולת הנגישה מופיעה בסעיף 60 לפקודת הנזיקין ועל כן נעדר בית הדין סמכות
33 לדון בה.
- 34
35 .99 למעלה מהדרוש נציין כי התנאים המקיימים את עולת הנגישה אינם
36 מתקיימים בנסיבות המקרה שבפנינו.
37

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

סעיף 60 לפקודת הנזיקין קובע:

"נגישה היא פתיחתו או המשכתו של הליך נפל – למעשה, ובזדון, ובלי סיבה סבירה ומסתברת – נגד אדם, בפלילים או בפשיטת רגל או בפירוק, וההליך חיבל באשראי שלו או בשמו הטוב או סיכן את חירותו, ונסתיים לטובתו, אם היה ההליך עשוי להסתיים כך; אך לא תוגש תובענה נגד אדם על נגישה רק משום שמסר ידיעות לרשות מוסמכת שפתחה בהליכים."

בענייננו, התובע לא פתח בהליך פלילי, פשיטת רגל או פירוק כנגד הנתבע.

מהראיות שבפנינו אף לא עולה כי ההליך במשרד הכלכלה נפתח על ידי התובע בזדון או ללא סיבה סבירה.

מנספח 7 עולה כי על פי תוצאות החקירה, מרבית סעיפי התלונה הובילו למשלוח התראות מנהליות ואף להטלת עיצום כספי.

על פי מכתב מנהל ההסדרה והאכיפה מיום 8.5.17 הנתבע הגיש ערר על החלטות מנהל ההסדרה והאכיפה והערר נדחה.

עד צוין במכתב:

"על החלטות אלה ערר המעסיק לועדת הערר בהתאם לסעיפים 19 ו- 20 לחוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, תשע"ב – 2011 וטרם התקבלה החלטה."

בפנינו לא הוצגה החלטה שניתנה לאחר המכתב ממנהל ההסדרה והאכיפה מיום 8.5.17 ממנה ניתן ללמוד כי החלטות מינהל ההסדרה והאכיפה כפי שפורטו במכתב מיום 1.3.16 השתנו.

100. הנתבע טען בתצהירו כי בטרם הוגשה תלונה במשרד הכלכלה, בחר התובע

לסחוט ממנו כספים, דרש דרישות כספיות הזויות ואיים שאם דרישותיו לא יענו – יפנה למשרד הכלכלה. הנתבע מפנה בעניין זה להודעת דואר אלקטרוני ששלח אליו התובע ואשר מהווה לטענתו, איום וניסיון סחיטה. ואולם, ההודעה המדוברת לא הוצגה כלל והנתבע גם לא נקב בתאריך קבלתה.

מכל מקום, סחיטה באיומים מהווה עבירה פלילית לפי חוק העונשין. משההליך שלפנינו הוא הליך אזרחי, הרי שאין מקום לפסוק פיצוי בגין עבירה פלילית אף אם הייתה מוכחת.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

101.

שכר טרחה בגין ייעוץ משפטי

1 לטענת הנתבע, התובע חב לו סך 5,000 ₪ בצירוף מע"מ בגין ייעוץ משפטי שנתן
2 לו, ביחס להכנת כתב תביעה שהוגש בבית המשפט לענייני משפחה.
3 כך הצהיר הנתבע:
4

5 "מר גבע פנה אליי מאחר וידע כי אני בעל ניסיון עשיר בתחום הליטיגציה ומסר
6 לי כי יש לו בעיה מאחר ועזב את חברת אמדוקס ויותר על משכורת גבוהה
7 ביותר בכדי להתמחות במשפטים, משכורתו לא הספיקה לו לשם תשלום דמי
8 המזונות אותם התחייב לשלם.

9 ייעצתי למר גבע כי עליו להגיש תביעה להפחתת מזונות, ואף הצעתי לו כי
10 אייצג אותו בתביעה זו.

11 מר גבע סירב, מאחר וסבר כי לא יוכל לשלם את שכר הטרחה אותו אדרוש
12 ממנו, והחליט כי ישתמש "רק" בייעוץ משפטי ממני ללא ייצוג, וכך היה
13 בפועל.

14 מר גבע כתב את כתב התביעה במשרדי, ללא ידיעתי, תוך שימוש במשאבי
15 המשרד, וקבלת ייעוץ משפטי ממני ומעורך הדין השכיר שבמשרדי, וחשב
16 שבכך הוא יימנע מתשלום שכר טרחה בעד ייעוץ והכוונה שקיבל.

17 קראתי ותיקנתי מספר גרסאות של כתב התביעה, עד שלבסוף הודיע לי מר גבע
18 כי הוא לא מגיש את התביעה מאחר ואביה של גרושתו נפטר והוא לא רוצה
19 להוסיף צער על צערה.

20 בפועל, הגיש מר גבע את תביעתו, תוך שהוא מסתיר עובדה זו מפניי, מתוך
21 חשש כי אדרוש ממנו את שכר הטרחה המגיע לי, ולאחר שנודע לי שמר גבע
22 הגיש את התביעה, דרשתי ממנו לשלם שכר טרחה עבור הייעוץ המשפטי הרב
23 שהענקתי לו, ייעוץ אשר היווה את התשתית להגשת התביעה ואת מלוא
24 האסטרטגיה המשפטית בתביעה".

25
26
27 התובע טען מנגד כי כתב בעצמו את כתב התביעה וכי התייעץ עם חבריו. לטענתו,
28 הנתבע "רפרף" כחמש דקות על אחת הגרסאות הסופיות של כתב התביעה,
29 בכובעו כמאמן ולא כעו"ד.

30 לטענת התובע, הנתבע הציע לייצגו בהליך והוא סירב להצעה וכי נושא שכר
31 הטרחה לא הוזכר מעולם.

32
33 102. לאחר עיון בטענות הצדדים, הגענו למסקנה כי הנתבע לא הוכיח את זכאותו
34 לתשלום שכר טרחת עו"ד מהתובע.

35 הנתבע לא הציג הסכם שכ"ט וכן לא הציג מסמך המייפה את כוחו של הנתבע
36 לייצג את התובע בהליך שהגיש.

37 הנתבע אישר שלא דרש מהתובע בזמן אמת לשלם לו שכר טרחה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

- 1 מהראיות עולה כי נושא שכר הטרחה עלה לראשונה בתכתובת המסרוניס
2 שהתנהלה בין התובע לבין עו"ד רו, במסגרתה כתב עו"ד רו לתובע בתאריך
3 : 24.2.15
4
- 5 "ראיתי את הפוסט לראשונה כשאחי הקטן שלח לי צילום מסך. הצילום לא
6 מאוד ברור. יגאל אמר שאם לא תתנצל בפניו הוא מתכוון להגיש נגדך תביעת
7 דיבה, לשלוח למאמן שלך החדש מכתב... לשלוח ללשכה מכתב, לחייב אותך
8 בשכר טרחה על התביעה שלך שהוא בדק לך, ועוד גחמות".
9
- 10 על פי התרשמותנו, הדרישה לשכר הטרחה "נולדה" רק לאחר שהתובע פוטר
11 ולאחר שנודע לנתבע דבר פנייתו של התובע לפורום עורכי הדין.
12 לאור האמור, נדחית התביעה שכנגד ברכיב זה.
13
- 14 סוף דבר .103
15 תביעות התובע בסע"ש 29742-03-15 מתקבלות באופן חלקי.
16
17 הנתבע ישלם לתובע את הסכומים הבאים :
18
- 19 א. פיצוי בגין אי מסירת הודעה על תנאי עבודה בסך 500 ₪.
20 ב. פיצוי בגין היעדר שימוע בסך 3,000 ₪.
21 ג. שכר בגין עבודה בשעות נוספות בסך 3,468 ₪.
22 ד. שכר עבודה בגין חודש פברואר 2015 בסך 1,555 ₪.
23 ה. פיצוי בגין אי מסירת תלוש שכר לחודש פברואר 2015 בסך 500 ₪.
24 ו. תמורת הודעה מוקדמת בסך 4,435 ₪.
25
- 26 .104 התביעה שהגיש התובע בסע"ש 1575-09-15 מתקבלת באופן חלקי.
27 הנתבע ישלם לתובע פיצוי בגין הוצאת לשון הרע בסך 30,000 ₪.
28
- 29 .105 התביעה שכנגד בסע"ש 29742-03-15 מתקבלת באופן חלקי.
30 התובע ישלם לנתבע פיצוי בגין הוצאת לשון הרע בסך 15,000 ₪.
31
- 32 .106 כל הסכומים המפורטים מסגרת פסק הדין, ישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק
33 מיום הגשת התביעה ועד לתשלום בפועל.
34

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

סע"ש 29742-03-15

סע"ש 1575-09-15

1 107. לאור התוצאות אליהם הגענו, הנתבע ישא בהוצאות שכ"ט עו"ד בסך 7,500 ₪
2 צמודים כחוק מהיום.

3

4

ניתן היום, 13/1/19, בהעדר הצדדים ויישלה אליהם.

5

הדס יהלום, סגנית נשיאה

נציגת ציבור גב' הרפז

6

7